

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO U OSIJEKU
BROJ: A-233/10

Osijek, 7. prosinca 2010.
IM/VČ

CENTAR ZA MIR, NENASILJE I LJUDSKA PRAVA

OSIJEK
Trg A. Šenoa 1

Na broj: 206/10

Poštovani,

Povodom vašeg zahtjeva gore navedenog broja od 2. prosinca 2010. godine u prilogu vam dostavljamo presliku rješenja Vrhovnog suda RH broj Kž-275/07-6 od 7. rujna 2010. godine u kaznenom predmetu protiv Enesa Viteškića zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZ RH.

ZAMJENIK ŽUPANIJSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA

Mica Mihaljević

Prilog: kao u tekstu

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U OSIJEKU

Priloga:	05-10-2010
Broj:	K-00-68/02

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

30-09-2010

Broj: I Kž-275/07-6

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenome od sudaca Vrhovnoga suda, Ane Garačić kao predsjednice vijeća, te Damira Kosa, Ranka Marijana, Žarka Dundovića i Ileana Vinja, kao članova vijeća i više sudske savjetnice Sande Janković, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženog Enesa Viteškića zbog kaznenog djela iz 120. st. 1. OKZ RH, odlučujući o žalbi državnog odvjetnika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Osijeku od 29. siječnja 2007. godine, br. K-8/06-658, u sjednici održanoj dana 7. rujna 2010. godine, u nazočnosti zamjenice Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Inke Jurišić i optuženikovog branitelja Davora Krtića, odvjetnika iz Osijeka,

riješio je:

Prihvata se žalba državnog odvjetnika, ukida se pobijana presuda i predmet vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje pred potpuno izmijenjeno vijeće.

Obrazloženje

Pobijanom prvostupanjskom presudom na temelju čl. 354. toč. 3. Zakona o kaznenom postupku oslobođen je optužbe optuženi Enes Viteškić da bi počinio kazneno djelo iz čl. 120. st. 1. OKZ RH, te je riješeno temeljem čl. 123. st. 1. Zakona o kaznenom postupku da troškovi kaznenog postupka padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Proti ove presude žalbu je podnio državni odvjetnik naznačujući da se žali zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja. Predlaže da se pobijma presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje.

Odgovor nas žalbu državnog odvjetnika podnio je optuženi Enes Viteškić po branitelju Davoru Krtiću, odvjetniku iz Osijeka. Predlaže da se žalba državnog odvjetnika odbije kao neosnovana.

Sukladno čl. 373. st. 1. Zakona o kaznenom postupku Zakona o kaznenom postupku (Narodne novine broj 110/97.; broj 27/98.; broj 58/99.; broj 112/99.; broj 58/02.; broj 143/02. i broj 115/06 – u daljnjem tekstu Zakon o kaznenom postupku), spis predmeta dostavljen je Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledanje.

O sjednici drugostupanjskog vijeća obaviješteni su optuženik i branitelj, a sjednici je pristupio samo branitelj optuženika, odvjetnik Davor Krtić. Sjednica vijeće održana je u odsutnosti optuženika, na temelju čl. 374. st. 4. Zakona o kaznenom postupku.

Žalba je osnovana.

Opravdano tvrdi državni odvjetnik da je činjenično stanje i u ponovljenom postupku ostalo u odnosu na izvedene dokaze za sada pogrešno utvrđeno.

Naime, u pravu je državni odvjetnik kada ističe da sud nije uopće analizirao iskaze 17 poimence u žalbi navedenih svjedoka, a koji su, kako to proizlazi iz spisa predmeta, iskazivali o okolnostima koje su značajne za utvrđivanje eventualne odgovornosti optuženog Viteškića, kao što su bili značajni za utvrđivanje kaznene odgovornosti već osuđenog za ovo kazneno djelo Nikole Ivankovića. Prvostupanjski sud ispravno ističe da su određene okolnosti pri počinjenju kaznenog djela utvrđene, kako je to i vidljivo iz pravomoćno okončanog dijela postupka protiv osuđenog Ivankovića.

Međutim i u presudi donesenoj nakon ponovljenog postupka kao i prethodno ukinutoj presudi u odnosu na optuženog Enesa Viteškića prvostupanjski sud je fragmentarno citirao iskaze samo šest od ukupno šezdeset dva svjedoka i zatim potpuno prešutio u obrazloženju uopće ne analizirajući dijelove iskaza kako ovih šest tako i brojnih drugih svjedoka, na što mu je bilo ukazano ukidnom odlukom Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Prvostupanjski sud je u pobijanoj presudi ponovno izveo za sada pogrešan zaključak kako nema dokaza da bi optuženi Viteškić bio suptičitelj u počinjenju kaznenog djela zajedno sa pravomoćno osuđenim Ivankovićem i još „više nepoznatih osoba“.

Analizom sadržaja pobijane prvostupanjske presude uočeno je da je ona od ukupno nešto više od šest stranica obrazloženja gotovo u cijelosti (osim nekoliko odlomka) sadržajno potpuno istovjetna ranijoj odluci prvostupanjskog suda, koja presuda je u odnosu na optuženog Viteškića bila ukinuta i predmet, uz uputu što treba u ponovljenom postupku ponovno provesti i posebno analizirati, vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Također, za istaći je da je prvostupanjski sud postupajući pred potpuno izmijenjenim vijećem održao glavnu raspravu u kontinuiranom trajanju kroz nekoliko dana, s time da je za pojedine dane sud pozvao i prema navodu iz zapisnika ispitao ukupno 22 svjedoka, dok je iskaze preostalih 40 svjedoka pročitao. Dovede li se u vezu trajanje rasprave u svakom od dana kada je ona održavana, tj. utvrđeni trenutak njenog početka i završetka (rasprava započela u 9,00 sati, a završena u 9,45 sati ili 10,00 sati ili 9,45 sati ili u 11,00 sati kada su održani i završni govori) kao i opseg utvrđenih radnji na tim raspravama (kod svjedoka - suglasnog iskazivanja ranijim iskaza ili čitanja zapisnika o njihovim ranijim iskazima za svjedoke koji nisu pozivani) ostaje nejasno na koji način su se članovi vijeća koji su odlučivali o krivnji optuženog Viteškića obzirom na ukupno vrijeme u kome je rasprava vođena upoznali sa sadržajem ovih iskaza kako su oni ranije bili u višesatnim kazivanjima izneseni, a posebno ima li se u vidu po Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u ukidnom rješenju istaknuta potreba analize sadržaja njihovih iskaza kakvi su bili u ranijim zapisnicima utvrđeni. Stoga ostaje nejasno nije li ovako preslikana ranija presuda u izreci i potovo u cijelosti u obrazloženju u odnosu na potrebu utvrđenja postojanja ili nepostojanja kaznene

odgovornosti optuženog Viteškića rezultat povrede osnovnih načela kaznenog postupka koja nalažu da dokazi budu izvedeni (neposredno ili čitanjem) pred vijećem koje odlučuje o krivnji optuženika, koje vijeće se mora upoznati sa cjelokupnim sadržajem ovih iskaza.

Ispravno, kao i u prethodnoj odluci, zaključuje prvostupanjski sud da nema neposrednih dokaza koji bi govorili o optuženom Viteškiću kao supočinitelju optuženog kaznenog djela. No ponovno opravdano ističe u žalbi državni odvjetnik da prvostupanjski sud nije izvršio cjelovitu analizu iskaza svjedoka koji imaju saznanja o određenim događanjima koja su prethodila počinjenju kaznenog djela odnosno o događajima i postupcima nakon što je kazneno djelo počinjeno, a u kojim situacijama je prema iskazima u žalbi spomenutih svjedoka involvirano i ime optuženog Enesa Viteškića. Prešućivanjem ovih dijelova iskaza u analizi suda, zaključci koje sud donosi o nepostojanju krivnje optuženog Viteškića ukazuju se preuranjenim.

Stoga Vrhovni sud Republike Hrvatske, ponovno prihvaćajući žalbu državnog odvjetnika zbog za sada pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na pobijanu presudu kojom je oslobođen optužbe Enes Viteškić, ponovno ukazuje na potrebu da u ponovljenom postupku u odnosu na svjedoke čiji su iskazi navedeni u žalbi državnog odvjetnika i koji imaju bilo neposredna bilo posredna saznanja o okolnostima u vezi sa događanjima koja su ili prethodila ili slijedila nakon počinjenja u izreci opisanog kaznenog djela o istome budu detaljno ispitani i zatim takvi njihovi iskazi posebno analizirani. Prvostupanjski sud je dužan iskaze tih svjedoka prvenstveno ocijeniti svaki za sebe, a zatim prihvati li ih kao istinite i točne dovesti ih međusobno u vezu kao indicijalne okolnosti, nakon čega će prvostupanjski sud biti u mogućnosti zaključivati radi li se o zatvorenom krugu indicija koji upućuje upravo na optuženog Viteškića kao sudionika u počinjenju ovog kaznenog djela, kako je to u ranijem postupku utvrdio za osuđenog Ivankovića.

Ponovno se ističe da će prvostupanjski sud njihove iskaze i svoja utvrđenja analizirati u kontekstu u ranijem postupku nesporno utvrđene činjenice održavanja "sastanka" u školi u

Vladislavcima s vojnicima, za koje je govoreno da su počinitelji ovog kaznenog djela, a na kojem "sastanku" je, prema iskazima pojedinih svjedoka bio i optuženi Viteškić; okolnosti da su osobe prisutne na tom „sastanku“ i koje su bile naznačene kao počinitelji kaznenog djela naznačene imenima i u popisu koji sastavlja svjedok Križma Franko, a na kojem popisu je uz niz drugih, pa tako i osuđenog Ivankovića i ime optuženog Enesa Viteškića; okolnosti da je njegovo ime i na popisu koji je državni odvjetnik na raspravi 27. studenog 2006. godine predočio svjedoku Ivanu Deliji, kao i okolnosti da se prvostupanjski sud zadovoljio iskazom svjedoka Delije da on nije sastavljao ovaj akt i da potpis na kraju akta nije njegov, bez da istu okolnost posebno provjerava, pa po potrebi i grafološkim vještačenjem; okolnosti da su prema iskazu Živka Katića, koji prepričava kazivanje pokojnog Laze Kulaša, a koji je nadimkom Danguba identificirao već osuđenog Ivankovića, da je isti spominjao i osobu s nadimkom Zijo, što je nedvojbeno nadimak optuženog Viteškića, kao i okolnost da je prema navodu obrane samog optuženog Viteškića i on bio jedan od boraca koji je držao do pada Paulin Dvora punkt kod paulindvorske pumpe, a na koji punkt su prema spisu priležecim dokazima bili upućeni po nalogu Karla Gorinška "sedmorica žigosanih", kao su ih nakon ovakve izvjesne vojničke kazne za počinjeno zlo opisano u izreci pobijane presude nazivali suborci. Sve ove okolnosti prvostupanjski sud iako je imao izričitu uputu u prethodno donesenoj odluci kojom je ukinuta ranija oslobađajuća presuda optuženom Viteškiću nije cijenio s dovoljno pažnje, već se zadovoljio prepisivanjem obrazloženja prethode prvostupanjske

- 4 -

I Kž-275/07-6

odluke, za koje obrazloženje već ranije bilo rečeno da ne može biti osnova za ispravno utvrđenje činjeničnog stanja.

Stoga je valjalo, prihvaćajući žalbu državnog odvjetnika pobijanu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostupanjskom sudu radi ponovnog suđenja - ali sada ~ redP izmijenjeno vijeće. Naime, način postupanja vijeća koje je donijelo pobijanu presudu, a koji je vidljiv iz obrazloženja ovog rješenja ukazuje na potrebu da se za ponovljeno postupanje u ovom predmetu odredi drugo vijeće koje će postupak provesti u skladu sa temeljnim načelima kaznenog postupka i koje će zatim donijeti novu na zakonu zasnovanu presudu.

U ponovljenom postupku prvostupanjski sud će provesti sve do sada izvedene dokaze, a po potrebi i nove, pa će nakon provedenog postupka pažljivo i savjesno analizirati svaki dokaz posebno, te zatim, povezujući ih međusobno, provodeći i eventualna suočenja u odnosu na suprotstavljene tvrdnje, bilo među svjedocima, bilo u odnosu na obranu optuženika koji poriče bilo koju svoju aktivnost prije i nakon počinjenog kaznenog djela, odlučiti ostaje li u odnosu na optuženog Viteškića samo naznaka indicija da bi i on bio mogući supočinitelj ovog kaznenog djela ili se radi o zatvorenom krugu indicija, kao i u odnosu na ranije osuđenog Ivankovića, te će tada donijeti novu, na zakonu osnovanu presudu, koju će valjano i potpuno obrazložiti.

Slijedom izloženog, a uz primjenu odredbi čl. 388 st. 1. i 3. Zakona o kaznenom postupku, valjalo je riješiti kao u izreci.

U Zagrebu, 7. rujna 2010. godine

Zapisničar:
Sanda Janković, v. r.

Predsjednik vijeća:
Ana Garačić, v. r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Voditelj Pisarnice za prijem i otpremu:

Štefica Klepáč